

bliver bygget paa de her udtalte Grundsetninger, og derfor vil jeg for mit Vedkommende stemme for dette Grundlag" — og det ærede Medlem for Horsens (Lutein) maa have meent omtrent det Samme, da han ellers ikke vilde gaae ind paa det, som han kaldte et Andragende til Kongen —, saa forekommer det mig forunderligt, naar de ærede Rigsdagsmænd der til søie: „Men vi vilde dog ikke have denne Lov, naar der ikke kan blive en absolut Overeenskomst mellem de interesserede Parter“, hvad der, efter hvad jeg nys bemærkede om hiin store Godseierforening, ikke vil finde Sted. — Naar det er de Herres Mening, saa maatte de hellere have sagt: Vi vilde ingen Overeenskomst, det siger Grundeierforeningen, og det er aabent og ærligt sagt, men at gaae frem paa den anden Maade forekommer mig ikke at være aabent, det er at skyde Skylden for sin egen Modstand over paa Andre. Nu er det jo til Overflod bekjendt, at Rigsdagen og Kongen i Forening er den lovgivende Magt, saa at man her ikke behøver at spørge nogen Godseierforening eller Ritterschaft, om man maa gjøre det Ene eller det Andet; en saadan Corporation, som man er belemtret med paa andre Steder, har man Gudskæ Lov! ikke her i Kongeriget, saa at der her ikke er saadanne Vaand af det Slags, at den lovgivende Magt maa spørge, om den maa udgive en Lov, som den finder god eller hensigtsmæssig.

Efterat have anført dette, skal jeg med Hensyn til, at den ærede Rigsdagsmand fra Hjørring (Fischer) igjen har bragt et Spørgsmaal paa Bane og har meent, at mit Svar var uheldigt, indskrænke mig til den Bemærkning, at det kan gjerne være Tilfældet; men jeg er ikke af det Slags, der siger Andet, end hvad jeg mener, for at stille mig heldigt; om mine Dyringer ere uheldige, saa siger jeg dog gjerne, hvad jeg virkelig mener, og jeg beder derfor den ærede Rigsdagsmand igjen at læse den store Bog, der vil han finde alt det Svar, han behøver.

Lindberg: Da jeg hørte, at der var en rimelig Udsetelse til en Overeenskomst i Udvalget mellem de stridende Parter i Sagen om Fæstets Overgang til Selveindom, glædede jeg

mig overmaade meget; men ved nærmere at betænke, at en saadan Overeenskomst ikke kunde komme istand, uden at det skulde skee paa den Maade, at Fæstebønderne skulde decimeres, eller med andre Ord, at den tilsigtede Foranstaltning ikke skulde kunne gennemføres, uden at en Tiendedeel af Fæsteeiendommene skulde kunne indbrages, har jeg fundet mange Betænkelsesheder derved. Jeg tør derfor ikke stemme for den foreslaaede Dagsorden, men anseer det for at være det Rimeligste, at vi blive staaende paa, at den 87de Paragraph i Grundloven, heelt læst og ret forstaaet, engang maa kunne komme til at sætte denne Sag igjennem, saa at, naar man bliver enig om, at Almeenvellet kræver, at Fæstet skal gaae over til Selveindom, det ogsaa maa kunne skee imod en fuldstændig Erstatning, nemlig fuldstændig Erstatning for, hvad Godseierne virkelig eie, men ikke for, hvad de ikke eie; thi de have ikke fuldstændig Eiendomsret over Fæstegodset.

Det har været mig om at gjøre at udtale dette med et Par Ord, for at min Afstemning ikke skal misforstaaes.

G. Winther: Den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Rosenørn) fremkom iforgaars med flere Paastande, som forekomme mig at trænge til at imødegaaes, og han har allerede idag faaet en Besvarelse for de fleste Punkters Vedkommende; der er blot endnu et enkelt Punkt tilbage, som man efter min Mening ikke bør lade staa ubesvaret. Han opkaestede nemlig det Spørgsmaal, om Nogen kunde paavise en Lov, som byder, at Godseieren, naar han sælger en Fæstegaard, skal afstaae $\frac{1}{3}$ eller $\frac{1}{4}$ til Nogensomhelst. Det er ganske vist, at man ikke kan paavise Sligt; men hvad er Grunden dertil? Grunden dertil er meget rigtigt blevet angivet under Forhandlingen af denne Sag i Landstthinget af en Landstthingsmand (Mabvig), som ganske vist ikke hører til dem, der have agiteret for Bondestanden — jeg veed ikke, hvorledes jeg skal betegne ham, men hans Foredrag findes i Landstthingstidenden Pag. 1020 og følgende — idet han nemlig siger at det kommer deraf, at da Staten bestræbte sig for at befordre Selveindom, glemte den at tage Bestemmelse, som